

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

TER BESLISSING

Datum

13 januari 2026

Kenmerk

DGA-PAV / 103588735

nota
TER BESLISSING

Reactie op Commissiebrief met vragen over de
kwartaalrapportages CBS

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Parafenroute

Aanleiding

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) van de Eerste Kamer heeft op 16 december 2025 schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van uw brieven over de eerste en tweede kwartaalrapportages CBS en uw brief van 20 november 2025 over de derde kwartaalrapportage. In de vragen wordt een verband gelegd tussen de ontwikkeling in de mestproductie, het besluit om nog in 2025 te stoppen met het afkomen van productierechten in de varkens- en pluimveehouderij en de negatieve adviezen van de Afdeling advisering van de Raad van State. Met voorliggende reactie geeft u antwoord op de gestelde vragen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de beantwoording van de vragen en de aanbiedingsbrief te ondertekenen.

Kernpunten

- De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA willen weten wat de inhoudelijke argumenten zijn waarop het besluit om te stoppen met afkomen in de varkens- en pluimveehouderij gebaseerd is, ondanks waarschuwingen hierover vanuit de samenleving en beide Kamers. Ook vragen zij om een reflectie op de volgens hen bewuste stap om met dit besluit het unierecht niet te respecteren. Tot slot stellen zij enkele vragen die zien op mesttransporten en de controle daarop en welke extra stappen gezet worden om de controle en pakkans effectief te maken in het licht van het voorkomen van mestfraude.
- De leden van de fractie van VVD willen weten wat bedoeld wordt met de in de brief van 11 november 2025 aangegeven verwachting dat 'op termijn' de mestproductie lager zal zijn dan het nationale mestproductieplafond en hoe dit te beoordelen in het licht van de derde kwartaalrapportage. Tevens willen zij weten welke eventuele aanvullende maatregelen overwogen worden nu blijkt

dat ondanks een deelname van 90% aan Lbv en Lbv-plus het nationale fosfaatproductieplafond naar verwachting overschreden wordt. In dat verband halen de leden van de VVD ook het artikel in de NRC van 6 december 2025 aan en vragen zij hoe u tegen dit artikel aankijkt. Ook willen de leden weten of en welke risico's er zijn voor de Nederlandse positie jegens de Europese Commissie als het nationaal fosfaatplafond structureel overschreden wordt. Tot slot willen ook deze leden weten wat de overwegingen zijn geweest om ondanks het negatieve advies van de Afdeling advisering van de Raad van State te besluiten nog in 2025 tot het stoppen met afkomen in de varkens- en pluimveehouderij.

- Ook de leden van de fractie van CDA willen weten welke maatregelen genomen gaan worden om te voldoen aan het nationale fosfaatproductieplafond. Daarnaast spreken zij hun zorg uit over het overschrijden van diverse mestproductieplafonds en vragen zij naar de consequenties daarvan voor de boeren in de jaren 2026 en 2027. Deze leden stellen ook enkele vragen met betrekking tot de aanvraag voor een nieuwe derogatiebeschikking en wat de invloed daarop is van het niet voldoen aan de nationale mestproductieplafonds. Tot slot wijzen zij op de in verhouding tot andere sectoren relatief hogere mestproductie in de melkveehouderij ten opzichte van het sectorale mestproductieplafond en vragen om een reflectie hierop.
- De leden van de fractie van PvdD gaan in hun vragen nader in op de sectorale en nationale mestproductieplafonds en de negatieve adviezen van de Afdeling advisering van de Raad van State bij de besluiten om nog in 2025 te stoppen met afoming in de varkens- en pluimveehouderij. Ook willen zij weten uit welke gegevens u heeft afgeleid dat de Eerste Kamer geen bezwaren had tegen deze besluiten en waarom u voorbij bent gegaan aan het verzoek van de Tweede Kamer om in te gaan op de bezwaren van de Afdeling.
- De fractie-Visseren-Hamakers wil weten wat de basis is voor uw uitspraak dat 'de mate van overschrijding van het nationale fosfaatproductieplafond nauwelijks beïnvloed wordt door het stoppen met afoming in de varkens- en pluimveehouderij.' De fractie wil tevens weten hoe u verantwoordt dat een mogelijk zeer effectieve maatregel is afgeschaft nog voor deze effect heeft kunnen sorteren. Tot slot wil ook deze fractie weten waarom, ondanks het negatieve advies van de Afdeling, toch besloten is nog in 2025 te stoppen met afomen.
- In uw reactie beantwoordt u de gestelde vragen waarbij zo veel als mogelijk is aangesloten bij hetgeen vermeld staat in eerdere verslagen, brieven, nader rapporten en toelichtingen bij wetsvoorstellen en besluiten.